

Miljøministeren

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

”Mener ministeren, at det er rimeligt, at Danmark tillader import af affald til nyttiggørelse i situationer, hvor nyttiggørelsen i praksis viser sig at være på omkring 3,5 pct.? Der henvises til artiklerne ”Dansk farvand er skraldespand for den norske olieindustri. Nu spørger de lokale, hvor fiskene blev af”, Zetland.dk, den 22. oktober 2022, og ”Olieaffaldet fosser ud i dansk farvand. Og kommunen misforstod den lov, som kunne have stoppet det”, Zetland.dk, den 24. oktober 2022.”

Svar

INTRO

Tak til alle jer, der har taget turen ind fra Skælskør og omegn. Der er stor interesse om den her sag, og det handler i bund og grund om import af olieholdigt spildevand til rensning hos en virksomhed ved Skælskør.

Den konkrete virksomhed har specialiseret sig i rensning af spildevand med problematiske stoffer. Anlægget modtager spildevand fra både danske og udenlandske virksomheder, og fra en række forskellige industrier – blandt andet byggebranchen, medicinalindustrien og olieindustrien.

Virksomheden skal arbejde inden for den miljøgodkendelse, som Slagelse Kommune har givet. Det er i miljøgodkendelsen, at der fastlægges vilkår og grænseværdier for udledning til havet. Og her skal de miljøkrav, vi har i Danmark, selvfølgelig overholdes.

Jeg har fået et brev fra Slagelse Kommune, om jeg vil mødes med dem. Det vil jeg selvfølgelig gerne. Jeg vil også bede Miljøstyrelsen om at mødes med Slagelse Kommune for at bistå dem med alt vi overhovedet kan i denne komplicerede opgave.

Samtidig er der selve importen af affaldet til Danmark. Her er det Miljøstyrelsen, der er myndighed. Styrelsens opgave er at sikre, at Danmark følger de regler, som vi har i EU for import af affald som for eksempel olieholdigt spildevand.

Jeg vil gerne gøre det helt klart, uanset om dette er en kompliceret sag, juridisk og teknisk, er det afgørende, at vi overholder alle forskrifter og er meget omhyggelige, når Miljøstyrelsen står over for de her sager om import af affald og spildevand til affaldsbehandling i Danmark.

Derfor har der også været et længere forløb omkring de konkrete tilladelser til import af olieholdigt spildevand til det konkrete anlæg.

De faglige vurderinger, Miljøstyrelsen har stået overfor, har været juridisk vanskelige og har krævet indgående teknisk og fagligt kendskab til både affaldet og anlægget.

UDDYBNING AF SAGEN

Men lad mig starte med at uddybe rammerne for import af olieholdigt spildevand. Vi arbejder under EU's regler for import og eksport af affald.

I grunden er det nogle kloge regler, fordi de grundlæggende skal sikre, at vi i EU ikke eksporterer vores affaldsproblemer til lande, der ikke kan håndtere det. Det er grundtanken, og det tror jeg, at vi alle sammen kan støtte. Så vi for eksempel undgår, at dansk plastikaffald ender i havet, på strande, eller i lande, der ikke har anlæg til at håndtere det – det er jo klogt. Reglerne skal sikre god miljømæssig behandling af affald. Men reglerne har også til formål at understøtte, at affald kan eksporteres til genanvendelse på tværs af EU.

For import og eksport af affald inden for EU er der to parallelle regelsæt:

Et for affald, der skal *nyttiggøres* – det er for eksempel, når plastaffald omsmeltes til nye plastprodukter.

Og et for affald, der skal *bortskaffes* – det er, når for eksempel affald med kviksølv fra tandlægeklinikker og flyveaske fra affaldsforbrænding deponeres i Tyskland eller Norge.

Når jeg bruger tid på, om affaldet skal *nyttiggøres* eller *bortskaffes* er det fordi, at det er afgørende for, hvilket regelsæt der skal følges.

I nogle tilfælde har et modtagerland mulighed for at afvise import af affald. Det gælder som udgangspunkt, når der er tale om *bortskaffelse*.

Så spørgsmålet her er, er vi i bortskaffelsesgryden eller nyttiggørelsesgryden?

Er der derimod tale om affald til *nyttiggørelse*. Så er udgangspunktet, at importen ikke kan afvises med de regler, der er i dag.

I den omtalte sag er det Miljøstyrelsens vurdering, **MILJØSTYRELSENS VURDERING** at hovedformålet med importen er nyttiggørelse.

Det skyldes, at det fra spildevandet er muligt at genindvinde olie, der kan anvendes i industrien.

Her er det – ifølge reglerne – ikke afgørende, at det måske kun er en meget lille del af affaldet, der kan nyttiggøres.

Der er en række kriterier, som man kigger på for at vurdere, om der er tale om nyttiggørelse eller bortskaffelse.

Da det er en sag af stor vigtighed for mange af os – og også en svær sag, har Miljøstyrelsen inddraget Kammeradvokaten. Det gjorde de allerede, før jeg startede som miljøminister. Jeg synes, at det er klogt at få rådgivning, når man har brug for det. Netop for at fortolke begrebet nyttiggørelse.

Og ud fra den bistand – og ud fra styrelsens tekniske og faglige viden om affaldet og behandlingen af det – er Miljøstyrelsen kommet frem til, at der i den omtalte sag er tale om nyttiggørelse.

Miljøstyrelsen har også vurderet, at det – inden for de gældende EU-regler – ikke er muligt at forbyde importen af det her affald, fordi der netop er tale om nyttiggørelse. Der er ikke den her grænse, som der spørges til.

HANDLINGSSPOR – DIALOG I EU

Sagen har været lang tid undervejs, også før jeg kom til som miljøminister. Da jeg kom til som miljøminister og blev præsenteret for sagen, bad jeg Miljøstyrelsen om en grundig gennemgang af sagen – og hvordan vi generelt håndterer olieholdigt spildevand i Danmark.

For vi skal være sikre på, at vi gør det rigtige, og at vi gør nok. Og at vi går så langt, som vi kan.

Miljøstyrelsen er nu færdig med den grundige gennemgang. Og vi havde i sidste uge et møde med miljøordførerne i Miljøministeriet, hvor styrelsen præsenterede sagen grundigt. Jeg har også delt rapporten – den er offentligt tilgængelig – med Folketinget.

Her er konklusionen fra Miljøstyrelsen, at styrelsen ikke finder grundlag for at ændre på vurderingen af, at der er tale om import til nyttiggørelse.

Og at det i den konkrete sag ikke er muligt at nægte import af spildevandet med de nuværende regler.

Så det er sådan, reglerne er. Men regler er jo lavet af politikere som os, og de bliver jo ændret en gang i mellem. Så hvad er mulighederne for det? Kan vi ændre de europæiske regler, som vi selvfølgelig skal overholde?

Det er der mulighed for, da vi lige nu forhandler om netop de regler i EU.

I overmorgen mødes jeg med EU's miljøkommissær, Sinkevičius. Her vil jeg tage problemstillingen op med ham. Netop for at påpege problemstillingen om, hvorfor der ikke er proportionalitet ift., hvor stor en andel der skal nyttiggøres.

Det er det spor, jeg vil forfølge. Selvfølgelig er der mange hensyn at tage. Men vi vil fra dansk side gøre alt, hvad vi kan for at få set på reglerne. Så det er
HANDLINGSSPOR - UDLEDNING AF IMPORTEN
SPILDEVAND

Udover selve importen så handler den konkrete sag også om udledning af det spildevand som er rensat – til det man nu kan rense det til. Det er jo ikke 100 pct. rent, det er jo derfor, vi sidder her. Hvis det var det, havde vi jo ikke nogle problemer. Men rense det til det vi nu kan, med den teknologi der findes. Det vil sige, det handler også mere generelt om

Miljøstyrelses vejledning om udledning af miljøfarlige stoffer til vandmiljøet.

I den rapport, som Miljøstyrelsen er kommet med, gennemgås bl.a. styrelsens vejledning omkring såkaldte blandingszoner.

I vejledningen ligger nogle kriterier, som skal sikre, at påvirkningen af vandmiljøet er det, man kalder 'ubetydelig'.

Det er et teknisk begreb, men det har en meget konkret praktisk betydning. Det betyder nemlig, at påvirkningen skal ligge på et niveau, der ikke har betydning for at få et godt vandmiljø.

I dag er der desværre mange steder i Danmark, hvor der i forvejen er for høje koncentrationer af miljøfarlige stoffer i havet.

Sidste side i Miljøstyrelsens rapport [bilag 1] viser, hvor vigtigt dette samråd er. Kortet viser, hvor der er god tilstand, og hvor der ikke er god tilstand. De røde zoner er, hvor der ikke er god tilstand. Det er nærmest hele Danmark. Her er ganske få steder, hvor der er grønt. Det viser med al tydelighed, at langt størstedelen af vores marine vandområder er i rød zone.

Meget af forureningen skyldes fortidens synder. Det må vi være ærlige og sige. For eksempel er kviksølv et stort problem i de fleste vandområder.

Vi kender det også fra andre nabolande, der har lignende problemer.

Her har jeg bedt ministeriet om at tjekke op på, hvordan andre lande konkret håndterer de her udledninger. Og hvordan de tolker EU's regler, for netop at være sikre på, at vi gør det godt nok

Derfor har jeg også bedt ministeriet om at se på, om vi kan stille skrappe krav til udledning af de mest problematiske stoffer til vandområder, hvor der allerede er stoffer i for høje koncentrationer.

Hvilke stoffer og hvilke krav skal selvfølgelig bero på en faglig vurdering. Og det er vigtigt, at vi har alle perspektiver med.

Ministeriet vil tage sagen op i det eksisterende 'partnerskab for miljøfarlige stoffer', hvor både myndigheder, grønne organisationer og erhvervet sidder med om bordet. Så vi kommer hele vejen rundt.

OPSAMLING

Det er min opgave at sikre, at vi passer på vores miljø, og at vi gør det inden for de nationale regler og EU-reglerne på området. Og hvis reglerne ikke er tilstrækkeligt gode, så må vi jo ændre dem.

Det her er en kompleks sag, som forudsætter indgående kendskab til spildevandet, behandlingen og vandmiljøets tilstand, og juraen omkring det.

Som det fremgår af oversigtskortet i Miljøstyrelsens rapport, så er der røde områder langs størstedelen af de danske kyster. Vi har altså generelt en udfordring, som har et helt lokalt præg. Og det skal vi tage alvorligt.

Som jeg har nævnt, er der to skridt, som jeg vurderer, at jeg kan tage. Men jeg vil meget gerne høre flere ideer, hvis der er det. Men de konkrete skridt, jeg i hvert fald kan tage og vil tage:

1) For det første vil jeg gerne have set på, om vi kan skrue på EU-reglerne for import af farligt affald. Det er præcis det omkring proportionalitet i forhold til, hvad der kan nyttiggøres – og kan man tale om nyttiggørelse med så få procent nyttiggørelse? Det vil jeg tale med EU's miljøkommissær Sinkevičius om på fredag.

2) Og for det andet vil jeg have undersøgt, om der er behov for at stille skrappe krav til udledning af de mest problematiske stoffer.

Dette vil jeg gøre, fordi vores havmiljø er sårbart! Derfor er det her også en sag, jeg ser på med stor alvor. Og jeg vil selvfølgelig holde Folketinget opdateret, når der er nyt i sagen.

Tak for ordet.